

İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ

Sağlık Bilimleri Fakültesi

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

AYLIK ETKİNLİKLER

VE HABER BÜLTENİ

ŞUBAT 2024

ŞUBAT AYI ÖNEMLİ GÜNLER VE TARİHLER

2 Şubat

Sömestir'in Bitişi

4 Şubat

Dünya Kanser Günü

Ev Yapımı Çorba Günü

5 Şubat

Dünya Nutella Günü

6 Şubat

2023 Kahramanmaraş Depremi

Anma Günü

Miraç Kandili

7 Şubat

Dünya İlgi Günü

9 Şubat

Dünya Sigarayı Bırakma Günü

Dünya Kazak Giyme Günü

Dünya Pizza Günü

12 Şubat

Dünya Darwin Günü

13 Şubat

Dünya Radyo Günü

14 Şubat

Sevgililer Günü

Dünya Öykü Günü

17 Şubat

Dünya Kediler Günü

18 Şubat

Dünya Asperger Günü

20 Şubat

Evcil Hayvanını Sevme Günü

22 Şubat

Dünya İzci Düşünce Günü

24 Şubat

Berat Kandili

27 Şubat

Dünya Pokemon Günü

Dünya Kutup Ayıları Günü

28 Şubat

Sivil Savunma Günü

İÇİNDEKİLER

TARİHÇE.....	3
İÇİNDEKİLER.....	4
ÖN SÖZ.....	5
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ AKADEMİK HABERLER.....	6
AKADEMİSYENLERİMİZ YAZIYOR.....	7
LİSE ÖĞRENCİLERİ İLE RÖPORTAJ.....	15
FAKÜLTEDEKİ ETKİNLİKLERİMİZ.....	16
BİR TARİF SEÇTİK.....	28
KÜLTÜR YOLCULUĞU.....	29
BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?.....	34
AYIN KONUSU.....	35
DÜNYADA FARK YARATAN DOKTORLAR.....	36
KİM KİMDİR?.....	37
KÜNYE.....	44

ÖN SÖZ

Henüz iki yıllık geçmişini olan genç “Sağlık Bilimleri Fakültesi” Sağlık Yönetimi, Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ile Çocuk Gelişimi Bölümü olmak üzere beş değerli bölüme sahiptir ve bu bölümlerde çalışan tecrübeli ve seçkin öğretim elemanları sayesinde, öğrenci memnuniyeti açısından Üniversitemiz içinde en yüksekteki yerini almıştır.

Fakültemizde öğretim görevi yanında bilimsel, sosyal, kültürel ve halka dönük çalışmalar da üniversiter bir anlayışla tüm hızı ile devam etmektedir. Bu sayede her an sağlıktaki gelişme ve yeniliklerin içinde yer almaktayız.

Geçtiğimiz günlerde fakültemizin “Sağlık Yönetimi Bölümü-Aylık Etkinlikler ve Haber Bülteni” adıyla yeni bir kültürel aktiviteye imza atmıştır. Bu bültende bizlere, öğrencilerimize ve okuyabilen herkese ait bir şeyler mevcuttur. Sağlık Yönetimi Bölümünde emeği geçen tüm arkadaşlarımı bu güzel çalışma için kutluyor ve başarılarının devamını diliyorum.

Prof. Dr. D. Okan YILLAR
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

Sevgili Gençler,

E- Bülten olarak 2023 Kasım ve Aralık aylarını Sağlık Yönetimi Bölümü, 2024 yılı Ocak ayı itibarıyla Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde aylık olarak sizlerle buluşturmaktan ve fakültemizde yaşanan gelişmeleri sizlerle de paylaşmaktan son derece mutluluk duyuyoruz. Bültenimizi keyifle okuyacağınıza inanıyor, yeni sayıda buluşmak dileğiyle saygı ve selamlarımı sunuyorum. SBF de yaşanan tüm gelişmeleri sosyal medya kanallarımız üzerinden de takip edebilirsiniz.

Doç. Dr. Gülay TAMER
Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı
Bülten Editörü

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ AKADEMİK HABERLER

Çocuk Gelişimi bölümüne yeni katılan hocalarımız Prof. Dr. Serap ÖZBAŞ' a ve Arş. Gör. Bahar ÖZKAN' a yeni görevlerinde başarılar dileriz.

Doç. Dr. Arzu ÖNAL SÖNMEZ Geçmiş olsun TV'ye 'Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu' ile ilgili röportaj verdi.

Arş. Gör. Habibe TOKUŞLU doktora yeterlilik sınavını başarıyla tamamlamıştır.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğretim Görevlisi Mehmet Eren UCUZOĞLU'nun "Dijital Tabanlı Simülasyon Eğitiminin Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinde Özyeterlik ve Klinik Akıl Yürütme Becerileri Üzerine Etkisi" isimli doktora tezinin TÜSEB A GRUBU ACİL AR-GE PROJE ÇAĞRISI kapsamında desteklenmesi uygun görülmüştür.

19.01.2024 tarihinde Beslenme ve Diyetetik öğretim bölümü elemanlarımızdan Öğr. Gör. Sinem ERDİN hocamız doktora yeterlilik sınavını başarılı ile geçmiştir.

Hemşirelik bölümü öğretim elemanlarımızdan Ülkü YILMAZ hocamız Şubat 2024 itibariyle doktora tezini başarıyla sunmuş ve Dr. Ünvanını almıştır.

Hemşirelik bölümü öğretim elemanlarımızdan Şule ÇALIŞIR KUNDAKÇI hocamız Şubat 2024 itibariyle doktora tezini başarıyla sunmuş ve Dr. Ünvanını almıştır.

Hemşirelik bölümü Öğr. Gör. Tuğba ÖZ hocamızın Journal of Basic and Clinical Health Sciences dergisinin 8. Cilt, 1. Sayısında "Validity and Reliability of the Turkish Version of the Self-care Activities Screening Scale during COVID-19 Lockdown" başlıklı makalesi yayınlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Doç. Dr. Gülay TAMER
SBF Sağlık Yönetimi Bölümü

Sürdürülebilirlik kavramı insanların mevcut ihtiyaçlarını karşılamak için doğal kaynakları koruma ve gelecek nesillere çevreyi iyi bir durumda bırakma yeteneği olarak tanımlanabilir. Sanayi sektöründeki hızlı gelişmeler çevresel ve iklimsel değişimler, nüfus artışı gibi unsurlar, günümüzde sürdürülebilirlik kavramını pek çok alanda olduğu gibi gastronomi alanında da önemli bir unsur haline getirmiştir.

Sürdürülebilirlik yalnızca statik bir durumu sürdürmek için gereklilik olarak değil aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınmanın temelini oluşturan doğal sistemlerin dayanıklılığını ve uyarlanabilirliğini korumak için bir zorunluluk olarak görülmelidir. İnsanların çevre üzerindeki en büyük etkisinin gıda üretim ve tüketim süreçlerinde ortaya çıktığı söylenebilir. Enerji ve yerüstü su kaynaklarının büyük bir kısmı gıda tedariki için kullanılmaktadır. Mevcut gıda tedarik sistemleri ve çevresel etkileri göz önünde bulundurulduğunda sürdürülebilirlik var olan durumu devam ettirmek için bir gereklilik olmaktan çıkıp sosyal ve ekonomik gelişmenin temeli olan doğal sistemlerin yenilenebilme imkanlarını korumak ve bu sistemlerin devamlılıklarını sağlamak için zorlu bir çaba olarak ortaya çıkmaktadır.

Sürdürülebilir tedarik zinciri yaşam döngüleri süresince mal ve hizmetlerin sosyal ekonomik ve çevresel çıktılarının yönetimi bir konuya uygun uygulamaların teşvik edilmesi olarak tanımlanabilir. Sürdürülebilir tedarik zincirinin amacı üretilen mal ve hizmetlerin tüketiciye ulaştırılması sürecinde tedarik zincirin içerisinde bulunan tüm paydaşları kapsayacak şekilde uzun vadeli olarak sosyal ekonomik ve çevresel değerler üretmekle birlikte bu değerlerin gelişmesini ve korunmasını sağlamaktır.

ÇOCUK GELİŞİMCİ KİMDİR?

Prof. Dr. Serap ÖZBAŞ
SBF Çocuk Gelişimi Bölümü

Çocuk Gelişimcisi, bu alanda örgün eğitim veren sağlık bilimleri fakültesi veya sağlık yüksekokullarının dört yıllık bölümlerinden sağlık lisansiyeri olarak mezun olan kişilerdir. Çocuk Gelişimciler, doğum öncesi dönemden başlayarak ergenlik döneminin sonuna kadar olan süreçte aile, okul ve çocuğa gelişimsel destek sunan, çocuğun sosyal, duygusal, dil, ince motor, kaba motor, bilişsel ve öz bakım becerilerinin değerlendirilmesinde, değerlendirme sonucunda bireysel eğitim programı oluşturulmasında/uygulanmasında, uygulanan eğitim programının rutin takibinde ve eğitim programının kapsamı dahilinde gerekli durumlarda farklı disiplinlerden destek alarak süreci tamamlamakla görevli meslek mensuplarıdır. Çocuk Gelişimciler öğretmen değildir. Öğretmenlik yapmak isteyen Çocuk Gelişimciler üniversitelerin açtığı formasyon eğitimlerine katılıp eğitimin gereklerini yerine getirdikten sonra MEB'e bağlı özel ve kamu kurumlarında öğretmen olarak görev yapabilirler.

Çocuk Gelişimcilerin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

- Doğum öncesi dönemde hastanelerde hekim yönlendirmesiyle, özel kliniklerde bireysel başvuru ile annelere doğum sonrası bebeğini destekleyecek görüşmeler yürütür. Görüşmeler anne adayının gereksinimlerine göre belirlenir. Görüşmede amaç anneyi doğum öncesi ve doğum sonrası süreçte hazırlamaktır.
- Doğumla birlikte ergenlik döneminin sonunda kadar rutin gelişim değerlendirmesini yapar.
- Değerlendirme sonucunda bebeğin veya çocuğun ilgi ve gereksinimlere yönelik gelişimsel hedefleri planlar ve uygular.
- Gelişimsel hedefler temelinde uygulanan programın raporlarını hazırlar ve izlem sürecini başlatır.
- İzlem sırasında bir önceki değerlendirme ile karşılaştırmalar yaparak değişen ilgi ve gereksinimlere göre programda düzenlemeler yapar.
- İzlem sırasında ev temelli bir program uygulaması yapılacaksa aileyi ve ilgili kişileri bilgilendirir.
- Gelişimsel geriliği olduğu belirlenen çocuklara 'erken müdahale' sürecini başlatır. Erken müdahale programının hazırlanması, yürütülmesi ve tüm sürecin takibinden sorumludur.
- Riskli bebek ve çocuğun izlem çalışmalarında görev alarak destekleyici eğitim programlarının yürütülmesinde görev alır.
- Prematüre doğum başta olmak üzere suça sürüklenen, mülteci, salgın hastalıkla mücadele eden, dijital teknoloji kullanımının yoğun olduğu, süregelen hastalığı olan, depresyon, yangın gibi doğal afetlere maruz kalan, boşanmış ebeveynlere sahip, çalışmak zorunda olan, ihmal ve istismara uğramış, korunmaya muhtaç dezavantajlı bebek ve çocukların gelişim takibini yapar, eğitim programı hazırlar ve uygular.
- Çocuk gelişimi ile ilgili materyallerin hazırlanması, materyal tasarımının yapılmasında görev alır, bebek ve çocuklar için uygun materyal seçiminde ailelere danışmanlık verir.
- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite, duygusal ve davranışsal bozukluklar, otizm, özgül öğrenme güçlüğü, üstün ve özel yetenek, zihinsel yetersizlik, dil ve konuşma bozukluğu/gecikmesi, görme-işitme yetersizliği, ortopedik, metabolik ve psikiyatrik hastalığı olan çocukların gelişimsel değerlendirmelerini yapar.
- Çocuk Gelişimciler, gelişimsel değerlendirme sürecinde gelişimsel değerlendirme envanteri, ölçek gibi formal değerlendirme yöntemlerinin yanında görüşme ve gözlem gibi informal yöntemleri de kullanır.
- Çocuk hakları konusunda çalışmalar yürütülmesinde ilgili bakanlık ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapar.

NADİR HASTALIKLARIN FARKINDA MISINIZ?

Öğr. Gör. Sinem ERDİN
SBF Beslenme Diyetetik Bölümü

Toplumda, görülme sıklığı 2 binde 1'in altında olan hastalıklar, nadir hastalıklar olarak tanımlanmaktadır. Dünya genelinde yaklaşık 300 milyon, Türkiye'de ise yaklaşık 6 milyon hasta olduğu tahmin edilmektedir. Nadir hastalıklara farkındalık yaratmak, nadir hastalıktan muzdarip olan kimseler ve yakınları için tedavi ve ilaçlara erişimin kolaylaşması amacıyla Şubat ayının son günü, 2008 yılında Avrupa Nadir Hastalıklar Örgütü tarafından Nadir Hastalıklar Günü olarak ilan edilmiştir.

DÜNYA NADİR HASTALIKLAR GÜNÜ

29 ŞUBAT

Bu hastalıklar genetik ya da çevresel sebeplerle her yaşta ortaya çıkabilse de hastalıkların büyük çoğunluğu (%80) genetik kökenlidir. Özellikle otozomal resesif kalıtım yolu ile aktarım sıktır. Bu nedenle maalesef ki ülkemiz gibi akraba evliliğinin yaygın olduğu toplumlarda daha fazla görülmekte ve en çok çocukları etkilemektedirler.

Bu hastalıkların çoğu ilerleyici ve yaşamı tehdit edici özelliğe sahiptir. Bu nedenle erken tanı konulması ve tedaviye bir an önce başlanması çok önemlidir. Bu nedenle tüm dünyada ülkelere, bölgelere özü hastalıklara göre şekillenen Yeni Doğan Tarama Programları geliştirilmiştir.

Ülkemizde de Fenilketonüri Tarama Programı 1987 yılında başlamış, 1993 yılında tüm Türkiye'ye yaygınlaştırılmıştır. Ulusal Yenidoğan Tarama Programı ise Fenilketonüri taramasına Konjenital Hipotiroidi taramasının eklenmesi ile 25.12.2006 tarihinde başlatılmıştır. 2008 Ekim'de Biyotinidaz eksikliği, Ocak 2015'den itibaren ise Kistik Fibrozis taraması panele eklenmiştir. 2017 yılında Konjenital Adrenal Hiperplazi (KAH) pilot taraması (Konya, Kayseri, Samsun, Adana) başlatılmış, 2018 yılında KAH taraması 14 ilde, 2019 yılında 22 ilde, 2020 yılında 41 ilde yaygınlaşmış, 2022 yılında ise 81 il'e yaygınlaştırılmıştır. Tarama paneline 09.05.2022 tarihi itibarıyla Spinal Müsküler Atrofi (SMA) eklenmiştir. Ancak bu tarama programına dâhil edilmeyi bekleyen, şu anki rutin taramada yer almadığı için erken tanı şansı kaçırılabilen hastalıklar da vardır.

Ülkemizdeki tüm illerde il genelindeki tüm sağlık birimlerinde Yenidoğan Tarama Programı için yenidoğanlardan topuk kanı alınmakta, İl Sağlık Müdürlüğünde toplanarak, Ankara ve İstanbul Tarama Laboratuvarlarına gönderilmektedir. Tarama laboratuvarında her bir hastalık için çalışılan kan sonuçları Yenidoğan Tarama Programı Web Uygulaması üzerinden illere iletilmekte, tarama sonucu şüpheli çıkan bebekler ilgili kliniklere yönlendirilmektedir.

NADİR HASTALIKLARIN FARKINDA MISINIZ?

Oldukça basit ve risksiz bir işlem ile alınan bir damla topuk kanı hayat ve zekâ kurtarma işlevi göstermesine rağmen maalesef ki yazılı ve görsel medya yolu ile yayılan hurafeler, dayanıksız iddialar nedeniyle bazı aileler topuk kanı alınmasına karşı çıkabilmektedir. Bu nedenle özellikle prekonsepsiyonel dönemde ve rutin gebelik kontrollerinde ebeveyn adaylarının bu konu hakkında doğru bilgilendirilmesi çok önemlidir.

Maalesef ki nadir hastalıkların %95'inin bilinen bir tedavisi yoktur. Tedavisi olan hastalıklarda ise tedaviye ulaşma, tedaviyi sürdürme konusunda ciddi sorunlar devam etmektedir. Bu hastalıkların etkili tedavisi çocuk metabolizma hastalıkları alanında uzmanlaşmış hekim, metabolizma diyetisyeni, fizyoterapist, psikolog ve hemşirelerden oluşan multidisipliner bir tedavi grubunun ortak çalışmasını-düzenli takibini gerektirmektedir. Ülkemizde de bu şekilde oluşturulmuş multidisipliner ekiplerin sayısı giderek artmaktadır.

Şimdiye dek tanımlanmış 5000-8000 arasında nadir hastalık vardır. En sık bilinenler ise fenilketonüri (PKU), kistik fibrosis (KF), Spinal Musküler Atrofi (SMA) gibi hastalıklardır. Tüm bu hastalıklar tanı, tedavi ve ilerleyiş bakımından oldukça farklılık göstermektedir.

Toplumda az görülmeleri nedeniyle bu hastalıklara yönelik ilaç, tedavi geliştirilmesi konusunda ilaç firmaları, araştırma kurumları ödenek bulmakta, sürdürülebilir finansman sağlamakta, çalışmaları uzun yıllar boyu sürdürmekte zorlanmaktadır. Bu nedenle bu hastalıklar için yetim hastalıklar (orphan disease), kullanılan ilaçlar için de yetim ilaçlar terimi de kullanılmaktadır.

Bu hastalıkların bazıları için bilinen tek tedavi diyet tedavisi iken bazı hastalıklarda yalnızca ilaç tedavisi, bazı hastalıklarda ilaç tedavisi ile fizik tedavi ve rehabilitasyonun bir arada sürdürülmesi bazı hastalıklarda ise ilaç tedavisiyle diyet tedavisinin bir arada ömür boyu sürdürülmesi ve hastanın sürekli takip edilmesi gerekmektedir.

Sağlık Bakanlığı, tarama ile tanı konan tüm bebeklerin sağlıklı gelişimi için destek sağlamalıdır. Hastaların tedaviye ulaşip ulaşmadığı kontrol edilmeli, aileler desteklenmeli, işler sadece ailenin inisiyatifine ve imkânlarına bırakılmamalıdır.

Diyet tedavisinde kullanılan özel mamalar, özel ürünler de maalesef ki çok pahalıdır. Özellikle sosyal güvencesi olmayan hastaların bunları düzenli ve yeterli sağlaması

NADİR HASTALIKLARIN FARKINDA MISINIZ?

mümkün olamamaktadır. Bazı hastalar yenidoğan döneminde tanı almalarına rağmen bu sorunlar nedeniyle iyi tedavi olamamakta ve erken tanıya rağmen engellilik önlenememektedir. Örneğin fenilketonüri (PKU) dediğimiz hastalığa sahip çocuklar ömür boyu hayvansal protein içeren gıdaların yasaklı olduğu, her gün özel amino asit karışımları tüketmeleri gereken sürdürülmesi zorlayıcı olabilen bir diyetle beslenmek zorundadır. Eğer bu diyeti sürdüremezlerse zihinsel engelli olma riskleri vardır. Bu diyeti sürdürülebilir kılan şey ise düşük proteinli özel ürünler, bu ürünlerle yapılabilen özel tarifler, düzenli hekim-diyetisyen kontrolleri ve psikolojik danışmanlıktır. PKU'lu bir çocuk doğum gününü ancak düşük proteinli un, yumurta ikamesi gibi özel ürünlerle yapılabilen düşük proteinli bir pastayla kutlayabilir. Canı her çocuk gibi çikolata, kek vb. çektiğinde ancak özel olarak üretilmiş düşük proteinli olanları yiyebilir. Özel üretim gerektiren bu ürünler ülkemizde çok büyük gıda firmaları olmasına rağmen çok az üretilmekte, bazıları ise hiç üretilmemektedir. Büyük çoğunluğu yurt dışından gelmektedir. Devlet bazı ailelere aylık destek sağlasa da yurt dışından gelen bu pahalı ürünleri almak, tedaviyi rahat bir şekilde sürdürmek özellikle sosyoekonomik durumu iyi olmayan aileler için çok zorlayıcı olmaktadır. Bu ürünlerin ithalatının sektöre uğrayabileceği afet, savaş, küresel salgın gibi olağanüstü durumlar da yine bu çocuklar için çok büyük risk unsuru olarak karşımızda durmaktadır.

Aynı şekilde sürekli fizik tedavi alınması gereken kistik fibrozis, SMA vb. hastalıklarda da fizik tedaviye, özel ilaçlara erişim noktasında çeşitli sıkıntılar yaşanmaktadır. Tüm hastalar ve aileleri bu zorlu süreçlerle de psikolojik olarak çok yıpranmalarına karşın psikolojik destek alabilme noktasında da zorlanmaktadır. Bu noktada devlete, gıda üreten firmalara, ilaç firmalarına ve araştırma kurumlarına çok büyük sorumluluklar düşmektedir.

Genetik bilimindeki hızlı gelişmeler bu hastalıklar için çok büyük umut kaynağıdır, şuan bazı hastalıklarda özel gen, enzim tedavileri başarıyla kullanılmaktadır ancak bu sayı henüz istenilen düzeyde değildir. Gelecekte bu hastalıkların neredeyse hepsi özel genetik tedavilerle veya koruyucu yöntemlerle aşılacaktır belki ama mevcut durumda her gün pek çok zorlukla mücadele eden, pek çok kez yılma noktasına gelen milyonlarca hasta/hasta yakını vardır ve bunların büyük çoğunluğu mutlu ve sağlıklı bir yaşam sürebilmek için hepimizin desteğini bekleyen pırıl pırıl çocuklardır. Bu nedenle tüm toplumda bu hastalıklara karşı farkındalık oluşması, bu mücadelede çocuklara ve ailelerine yardımcı olunması, seslerine ses olunması çok önemlidir.

Bu hastalıklarla mücadele edenlere destek amaçlı kurulmuş:

- Nadir Hastalıklar Ağı
- Fenilketonüri Aile Derneği,
- Fenilketonüri ve Diğer Metabolik Hastalıklı Çocuklar Vakfı (MetVak)
- KifDer Kistik Fibrozis Derneği
- MPS LH Derneği
- SMA Hastalığı İle Mücadele Derneği
- Pulmoner Hipertansiyon ve Skleroderma Hasta Derneği
- Sistinozis Hastaları Derneği
- NCL Nöronal Ceroid Lipofuscinosis Hastalığı ile Mücadele ve Dayanışma Derneği
- Yüzümle Mutluyum Derneği
- Albinizm Derneği
- Hematolojik Nadir Hastalıklar Derneği

gibi pek çok dernek var. Bu dernekler seslerini duyurmak için herkesin desteğini bekliyor. Gönüllülere ihtiyaç duyuyor. Lütfen sizler de nadir hastaların farkında olun

ve çevrenizdeki herkesin farkında olmasını sağlayın. Taleplerini duyun, seslerine ses, destek olun. Bir çocuğun yüzündeki gülümsemenin sebebi olun :)

SAĞLIKLI YAŞAMDA EGZERSİZİN ROLÜ: MİYOKİNLER

Arş. Gör. Ali İLEZ
SBF Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Egzersiz fiziksel aktivitelerin belirli bir düzen içinde ve belirli bir amaca yönelik olarak yapılmasıdır. Egzersizin amaçları içerisinde, vücudu güçlendirmek, esnekliği artırmak, dayanıklılığı geliştirmek veya kilo kontrolü sağlamak gibi çeşitli faktörler yer almaktadır. Düzenli egzersiz yapmak genel sağlık düzeyini artırır, stresi azaltır, kilo kontrolüne yardımcı olur ve birçok kronik hastalığı önlemeye veya yönetmeye yardımcı olabilir.

Miyokinler egzersiz sırasında kaslar tarafından salgılanan bir grup protein hormonudur. Egzersiz yaparken kaslar yoğun şekilde çalışır ve bu süreçte miyokinler salgılanır. Miyokinlerin bazıları kas hücrelerinden doğrudan salınırken, diğerleri kas liflerinin zarlarından salınır.

Egzersiz sırasında salgılanan miyokinler, inflamasyon sürecini kontrol edebilirler. Bazı miyokinler, inflamasyonun azaltılmasına ve iyileşmenin hızlandırılmasına yardımcı olabilir. Enerji metabolizmasını düzenleyerek yağ ve karbonhidrat metabolizmasını etkileyebilirler. Bu da kilo kontrolüne ve glukoz düzenlemesine yardımcı olabilir.

Egzersiz sonrasında salgılanan miyokinler, kasların onarımını ve büyümesini teşvik edebilir. Ayrıca, bağ dokusunun güçlenmesine ve esnekliğin artmasına da yardımcı olabilirler. Nöronların hayatta kalmasını ve işlevini artırabilir. Bu da bilişsel fonksiyonları destekleyebilir ve zihinsel sağlığı iyileştirebilir.

Düzenli egzersizle salgılanan miyokinler, kalp hastalığı, diyabet, obezite ve diğer kronik hastalıkların riskini azaltabilirler. Bu miyokinlerin anti-inflamatuar ve metabolik etkileri, sağlık üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Bu gibi etkileriyle miyokinler, egzersizin sağlık üzerindeki olumlu etkilerini destekleyen önemli bileşenlerdir.

SİGMUND FREUD - GÜNLÜK YAŞAMIN PSİKOPATOLOJİSİ

Arş. Gör. Filiz SOYSAL
SBF Hemşirelik Bölümü

Bilinç dışına bir miktar da olsa ışık tutan eseriyle Sigmund Freud, davranış kalıplarını okumak ve anlamak konusunda birçok ipucu bulundurmakta. Dil sürçmelerine dair ayırdığı bölümde verdiği bazı örnekler komik olduğu kadar aklın ince işleyişini fark etmek açısından oldukça heyecan verici. "Dil sürçmesi, niyet edilmiş kazadır." Der Freud. Kısaca sakarlıkların da aslında kendi kendine işleyen bir düzeni vardır.

Bu kitapta, Freud günlük yaşamda karşılaşılan unutkanlıklar, hatalar ve yanlışlar gibi olağan durumların psikolojik açıdan incelenmesini yapar. Freud'a göre, bu tür küçük hataların arkasında bilinçaltında yatan derin anlamlar bulunmaktadır. Eğer ortalama bir psikoloğa, emin olduğumuz bir ismi hatırlayamadığımız durumun nasıl gerçekleştiğinin açıklaması istenirse, muhtemelen sadece isimlerin diğer hafıza içeriklerinden daha fazla unutulma eğiliminde olduğu yanıtını verir. Bu "unutma tercihi" için makul nedenler verebilir, ancak bu fenomenin alışlagelmiş kullanımından öteye bir açıklama yapmaz. Unutkanlığın yanı sıra yanlış hatırlama özelliklerinin incelemesine dönecek olursak, sadece unutkanlık değil, aynı zamanda yanlış hatırlama da vardır. Kaçan ismi hatırlamaya çalışan kişi, yanlış olarak tanınmalarına rağmen kendini büyük bir inatla dayatan başka isimler "yedek isimleri" bilinçli hale getirir. Kaybolan ismin yeniden üretilmesine götürecek süreç, sanki yerinden oynamıştır ve böylece yanlış bir yedekle sonuçlanır. Bu varsayıma göre; bu isimlerin yer değişiminin ruhsal keyfiliğe bırakılmadığı, aksine yasal ve akla uygun yollar izlediğidir. Başka bir deyişle, yedek isim (veya isimler), kayıp isimle doğrudan ilişki içindedir ve bu bağlantıyı bu kitabında göstermeyi amaçlamıştır Freud.

"Sütün az bulunduğu ve pahalı olduğu bir dönemde, ne zaman süt kaynatsam, ne kadar da titizlensem taşırmaya başladım. Bu sinir bozucu şeyi dert edip üzerine gitmeme rağmen nedenini çıkaramadım. Bu sakarlık çok sevdiğim beyaz teriyerin (adı Rusça Droujok / Arkadaş) ölümüyle başlasaydı normal kabul ederdim. Hayır, köpeğimin ölümünden sonra süt taşırmayı bıraktım. Aklıma şu geldi: "Sütü artık taşırmıyorum". Taşan süt yere ya da ocağa dökülseydi hiçbir işe yaramayacaktı. > O an gözümün önüne geldi. Yanıma oturmuştu; gözlerini kocaman açmış halde sütün kaynamasını izliyordu. Kafasını hafifçe yana yatırmış, kuyruğunu sallayan köpek ona yarayacak kazanın gerçekleşmesini bekliyordu... O an anladım: Köpeğim sandığımdan önemliymiş, onu çok sevmişim..." Lou Andreas – Salome

Etik kelimesi köken olarak eski yunanca bir kelime olan ethos kelimesinden türemiştir. Ethosun kökeninde ise ethika vardır, ethos kelimesinin çoğul hali olan etheye, “dair konular” manasını taşımaktadır. Ethe, kelimesinin eski manası “bir canlının mekanı, her zaman gittiği ve sığındığı yer” olarak tanımlanırken, tekil hali olan ethos ise “huy, karakter, mizaç” anlamını taşımaktadır. Kökeninde bu manayı taşıyan “etik” kelimesi, çok sonra Batı dillerinde bir felsefe disiplininin, bir bilgi alanının adı olarak kullanılmış olan ethos sözcüğü “karakter” manasında kullanılan anlamını günümüze kadar taşıdığını görmekteyiz. Eskiye dayalı anlamı bakımından huy, karakter demek olan etik kelimesinin günümüze uyarlandığında asıl açılımı, kişiyle ilgili durumu ve ona bağlı olarak, kişiye has bir yönü anlatmaktadır. Oysa ethosun çoğul hali olan ethe ise “gelenek, görenek” manasını taşımakta ve bir topluluğun yaşam tarzını belirtmektedir.

Alman filozof Immanuel Kant’a göre; insan, yalnızca çevresindekileri kavrayarak bunlar hakkında varsayımlarda bulunan teorik akla sahip yaratılıştadır. Diğer bir deyişle, sadece bilme ihtiyacı ile yetinmeyip, ne yapılması gerektiğini de kendinde barındıran sade ve pratik zekaya sahip olan insan, davranma ve eylemde bulunma ihtiyacı taşıyan varlıktır. Kant ahlakının amacı veya endişesi; ahlaki kurallara itaat etmek, aklın sesini dinlemek ve akla uygun tutum sergilemektir. Her davranışın her zaman olumlu olmadığını ve ahlakın kaynağının bireyin kendisi olduğunu ifade etmiştir.

Etiğin amacı, bireye arzu edilen bir yaşamın araştırılmasında ve yaşamın anlaşılmasında yol gösterici olabilmektir. Diğer bir ifadeyle nelerin yapılacağı ya da nelerin yapılmayacağını, neye sahip olunacağını ya da neye sahip olunmayacağını bilmesi, etik kavramını oluşturmaktadır. Etik, toplumun bakış açısını dikkate almaktadır. Bu bakış açısı ile bireylerin uygun olmayan davranışlarının belirlenmesi, etiğin amaçları arasındadır.

Etiğin Toplum Açısından Önemi

Etik değerlerin oluşmasında, toplumsal gelişmelerin etkisinin ne kadar etkili olduğu görülmekte ve bu etki yaşam içerisinde defalarca kendini göstermektedir. Son dönemlerde tüm dünyada yaşanan maddi ve manevi değişimlerin etik davranışlara etkisi açık bir şekilde kendini göstermektedir. Yaşanan örgütsel ve kurumsal değişimler, mali sıkıntılar, kamu borçlarının idaresi, siyasi gerilimler, sistemin tekrar gözden geçirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Kamu hizmet kalitesi, özellikle kalkınma aşamasında yetersiz kaynakların en etkin ve verimli şekilde kullanılması anlamına gelmektedir. Kamu hizmet kalitesi önemi, kamu idaresinin yanı sıra ekonomik ve toplumsal alanları da oldukça etkilemiş olup, çeşitli sonuçları da beraberinde getirmektedir.

LİSE ÖĞRENCİLERİ İLE RÖPORTAJ

1. Üniversite sınavına girecek misiniz?

Evet.

2. Üniversite seçiminde öncelikli tercihiniz Devlet üniversitesi mi Vakıf üniversitesi midir?

Devlet Üniversitesini tercih ederim.

3. Okumak istediğiniz üniversitenin ailenizin yaşadığı şehirde mi yoksa başka şehir/ülkede mi olması önceliğiniz midir?

Ailemin yakınımda olmasını tercih ederim.

4. Tercih yaparken üniversite bazlı mı yoksa bölüm bazlı mı düşünüyorsunuz?

İkisini de göz önünde bulundururum.

5. Tercih edeceğiniz üniversitelerde neye dikkat edersiniz? (sosyal imkanı, prestiji, akademik kadrosu vb)

Akademik kadro, eğitim kalitesi, üniversite sonrası staj, iş vb., üniversitenin isminin sağlayacağı prestij, sosyal imkanlar vb.

6. Bölüm tercih ederken neye dikkat edersiniz? (iş imkanları, bölümün prestiji vb.)

Üst sorudaki cevaplarım geçerlidir.

7. Üniversitenin veya bölümün toplum gözündeki değerine bakar mısınız? (prestijli okul veya bölüm olması)

Evet.

8. Tercihinizde üniversite/bölümün çift anadal/yan dal olanağına bakar mısınız?

Seçeceğim dala göre değişir.

9. Tercih edeceğiniz üniversitenin/bölümün burs olanağına dikkat eder misiniz?

Evet.

10. Tercih edeceğiniz üniversite/bölümün öğrenci değişim programları (ERASMUS) sizin önemli midir?

Evet.

11. Mezun olduktan sonra üniversitenizin/bölümünüzün size sunacağı olanaklara dikkat eder misiniz (yurtdışında diplomanızın geçerliliği vb)

Evet.

12. Gelecekteki hedeflerinizden bahseder misiniz? Mezuniyet sonrası planlarınız nelerdir?

Tıp fakültesi bitirmek sonrasında yüksek donanımlı ve prestijli bir tıp kuruluşunda çalışmak.

13. Başarılı olmak için ne tür adımlar atmak gerektiğini düşünüyorsunuz?

Başarılı olabilmek için öncelikle bir hedef belirlemek ve ona ait performansı ve eforu göstermek gerekir.

DAMLA YILLAR

Bilfen Okulları 8. Sınıf Öğrencisi. Bahçeşehir/İstanbul.

FAKÜLTEDEKİ ETKİNLİKLERİMİZ

Fizyoterapi ve Rehabilitasyonda Bitirme Projeleri Bilgilendirme Etkinliđi

12 Şubat Pazartesi günü Dr. Öğretim Üyesi Yasemin ŞAHBAZ tarafından Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü 4. Sınıf öğrencilerine yönelik “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bitirme Projeleri Bilgilendirme Etkinliđi” düzenlendi. Bu etkinlik kapsamında, öğrencilerle bir araya gelinerek grup sayısı belirleme, vaka toplama yöntemleri ve proje süreci gibi önemli konular ele alındı. Gerçekleşen etkinlik, öğrencilere bitirme projeleri konusunda kapsamlı bilgi sunma ve etkileşimli bir tartışma ortamı sağlama fırsatı sunarak, katılımcıları mesleki gelişimlerine katkıda bulunmaya teşvik etti.

FAKÜLTEDEKİ ETKİNLİKLERİMİZ

FAKÜLTE GENELİ ETKİNLİKLER

Kültürlerarası Hemşirelik Yaklaşımları: Türk Kültürü Konferansı

Kültürlerarası hemşirelik diğer bi ismiyle transkültürel hemşirelik, özellikle Avrupa'da yükselerek artan kültürlerarasılık sebebiyle farklı kültürel arkaplanlardan gelen insanlara bakım verme ihtiyacından ortaya çıkmış bir profesyonel hemşireliğin kültür ile ilişkisini konu edinen bir alt dalıdır. Biz de bu alt dalın önemini vurgulamak için sayın Prof. Dr. Esra KARACA ve sayın Öğr. Gör. Çisem BAŞTARCAN hocalarımız aracılığıyla türk kültürünü yansıtan yemeklerimizin de bulunduğu yüz yüze bir öğrenci konferansı düzenledik.

**İSTANBUL BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ**

KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI: TÜRK KÜLTÜRÜ

Katılımcılar

Öğr. Gör. Çisem Baştarcan

Istanbul Beykent Üniversitesi Hemşirelik Bölümü

Prof. Dr. Esra Karaca

Istanbul Beykent Üniversitesi Hemşirelik Bölümü

02.01.2024

11.00-14.00

Beylikdüzü Yerleşkesi D-314 Konferans Salonu

Düzenleyen: Öğrenci Dekanlığı Hemşirelik Kulübü

FAKÜLTEDEKİ ETKİNLİKLERİMİZ

FAKÜLTE GENELİ ETKİNLİKLER

Kaygı ile Bireysel Baş Etme Konferansı

Kaygı insanlar üzerinde oldukça olumsuz etkileri olan bir duygu halidir. Kaygı ile başa çıkmak ise hayata konforlu bir şekilde devam etmenin en iyi yoludur. Biz de öğrencilere kaygı ile bireysel olarak baş etme yolunda kafalarındaki soru işaretlerini gidermek amacıyla Öğrenci Dekanlığı Hemşirelik Kulübümüz aracılığıyla Psikolog Ilgın Özant ile birlikte yüz yüze bir söyleşi gerçekleştirdik.

İSTANBUL BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ

KAYGI İLE BİREYSEL BAŞ ETME

Katılımcı: Psikolog Ilgın Özant

05.01.2024

13.00-14.00

Beylikdüzü Yerleşkesi D-314 Konferans Salonu

Düzenleyen: Öğrenci Dekanlığı Hemşirelik Kulübü

Kanser Hastalarında Psikososyal Bakım Konferansı

Kanser hastalarında psikososyal bakım, hastaların sadece fiziksel sağlıklarına değil, aynı zamanda duygusal, sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına da odaklanan bütüncül bir yaklaşımı ifade eder. Psikososyal destek, kanser tedavisi sürecinde hastaların yaşadığı stres, kaygı, depresyon gibi duygusal zorluklarla baş etmelerine yardımcı olur. Bu destek, hastaların yaşam kalitesini artırabilir ve tedaviye olan uyumlarını olumlu yönde etkileyebilir. Prof. Dr. Dündar Okan YILLAR hocamızın aracılığıyla, Dr. Öğr. Üyesi Behice Belkıs ÇALIŞKAN hocamızın bu konu hakkındaki bilgilendirici konferansını gerçekleştirdik.

**İSTANBUL BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ**

KANSER HASTALARINDA PSİKOSOSYAL BAKIM

Konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi Behice Belkıs Çalışkan

İstanbul Beykent Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

15.02.2024

14.00 - 15.00

Etkinlik Sorumlusu: Prof. Dr. Okan Yıllar

Düzenleyen: Sağlık Bilimleri Fakültesi

Yer: Beylikdüzü Yerleşkesi D-209 Numaralı Derslik

Doğada Çocuklar Nasıl Desteklenir?

Teknolojinin gelişmesi ve şehirleşmenin artması her yaştan bireyin günün büyük bir kısmını betonlaşan yapılarda yapay malzemelerle geçirmesine neden olmaktadır. Bu durum özellikle gelişmek ve öğrenmek için hareket etmeye, keşif yapmaya ve oyun oynamaya ihtiyaç duyan çocukları olumsuz olarak etkilemektedir. Hareket etmek, oyun oynamak ve bol miktarda oksijen almak çocukların fiziksel ve psikolojik iyi oluşunu desteklemektedir (Öztürk ve Bayrak, 2017). Çevre ve doğa bilincinin temellerinin oluştuğu erken çocukluk yıllarında çocukların doğayla temas etmesi pek çok alanda farkındalık ve duyarlılık kazanmalarını ve empati becerilerinin gelişmesini desteklemektedir (Köşker, 2019).

Bu bölümde çocukların doğa ile iç içe olmalarını, kendilerini doğanın bir parçası olarak görmelerini ve ebeveynleri ile keyifli vakit geçirmelerini desteklemek için bazı etkinlikler sunulmuştur.

Doğada Çocuklar Nasıl Desteklenir?

Kuş Gözlemi Yapmak

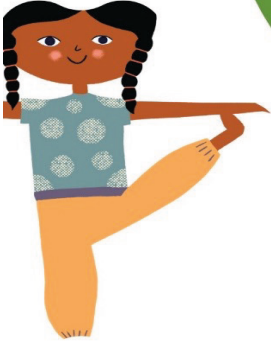
Dübbünle veya çıplak gözle çevrenizdeki kuş türlerini gözlemleyebilir, yeni türler keşfedebilirsiniz! Gözlemediğiniz kuş türlerini not alıp, türler hakkında araştırma yapabilir, kuşların ötüşlerini dinleyebilirsiniz.

Su ve Kum ile Oynamak

Oyunun çocuğun gelişimindeki yeri paha biçilemez. Kum ve suyu bir oyun malzemesi olarak kullanabilirsiniz. Çocuklar su ve kum ile oynadıklarında birikmiş enerjilerini atabilir, suyun rahatlatıcı etkisinden yararlanabilirler.

Mindfulness

Araştırmalar mindfulness çalışmalarının tüm yaş grupları için stres yönetimi, duygu farkındalığı, uykuya kolay geçiş gibi pek çok fayda sağladığını gösteriyor. Telefonlarınıza yükleyebileceğiniz uygulamalarla yönlendirmeli pratikleri erişilebilir, çocuklarla evinizin yakınındaki yeşil bir alanda mindfulness pratikleri yapabilirsiniz.

Saksıya veya Bahçeye Tohum Ekmek

Bu etkinlik çocuğun toprakla buluşmasını sağlar ve çeşitli duyularını aktive eder. Ayrıca bitki yetiştirmek çocuğun sorumluluk alma ve sorumluluklarını yerine getirme gibi önemli becerileri kazanmasını destekler.

Bulutları Gözlemlemek

Gökyüzündeki bulutları gözlemleyip bulutların neye benzediği, şekli, büyüklüğü hakkında sohbet edebilirsiniz. Bir kağıda gözlemediğiniz bulutların resmini çizebilirsiniz. Bu çalışma, çocuğun hayal gücü ve yaratıcılığını destekler.

Onkolojide Beslenme Semineri

30.01.2024 tarihinde diyetisyen ve akademisyen Dr. Öğr. Üyesi Dilşat BAŞ'ın anlatımıyla Onkolojide Beslenme etkinliğimiz gerçekleştirilmiştir. Değerli hocamız onkoloji hastalarına uygulanan güncel beslenme tedavisi ve bu süreçteki önemli noktaları anlatmıştır.

Online Seminerimiz Var!

ONKOLOJİDE BESLENME

DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLŞAT BAŞ
İstanbul Galata Üniversitesi
Acibadem Altunizade Hastanesi

30 OCAK 2024

SAAT 20:00 (ZOOM)

@istanbulbeykentbeslenme

REC

ONKOLOJİ DİYETİSYENİ

- Klinik, poliklinik nütrisyon ekibi
- Meslek örgütü, hasta dernekleri
- Yazı, makale, kitap, broşür, araştırma
- Sosyal medya, web sitesi

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi Kongresi

22-24 Şubat 2024 tarihlerinde İstanbul Beykent Üniversitesi ve Doğu Üniversitesi işbirliğiyle Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde 3 gün süren İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi düzenlenmiştir.

			
İSTANBUL BEYKENT 4. ULUSLARARASI SAĞLIK BİLİMLERİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ KONGRESİ ISTANBUL BEYKENT 4. INTERNATIONAL HEALTH SCIENCES RESEARCH DAYS CONGRESS			
Tema Sağlık Bilimlerinde Yenilikçi Yaklaşımlar	Theme Innovative Approaches in Health Sciences	Bildiri Son Gönderim Tarihi 25 Ocak 2024	Notification Deadline 25 January 2024
Kongre Tarihi 22-24 Şubat 2024	Congress Date 22-24 February 2024	Tam Metin Son Gönderim Tarihi 15 Şubat 2024	Full Text Submission 15 February 2024
Kongre Başkanı Prof. Dr. Esra KARACA	Chairman Prof. Dr. Esra KARACA	Bildiri Sonuçlarının Açıklanma Tarihi 30 Ocak 2024	Announcement Date of Paper Results 30 January 2024
Kongre Onursal Başkanı Prof. Dr. Dünder Okan Yıllar	Congress Honorary President Prof. Dr. Dünder Okan Yıllar	İletişim / Contact Info: »alillez@beykent.edu.tr »nergizbatur@beykent.edu.tr »ozgeyaman@beykent.edu.tr	

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi

İstanbul Beykent 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri Araştırma Günleri Kongresi

BİR TARİF SEÇTİK

İRMİK TATLISI

MALZEMELER

- 1 kg. Diyet Süt
- 8 Yemek Kaşığı İrmik
- 1 Tatlı Kaşığı Nişasta (olmayabilir)
- 1 Tatlı Kaşığı Silme Tarçın (olmayabilir)
- 1 Paket Vanilya
- Hepsini Kaynat.

YAPILIŞI

2 porsiyon meyve veya 2 çay bardağı portakal suyu (muz veya şeftali)

Muhallebi Piştikten Sonra Ocaktan İndirince 10-15 Adet Yapay Tatlandırıcı Az Suda Erit Ve Karıştır.

Kendinize Göre Süsleyin.

Afiyet Olsun !!!

1 Porsiyonu: 1 Çay bardağı Süt

1 İnce Dilim Ekmek

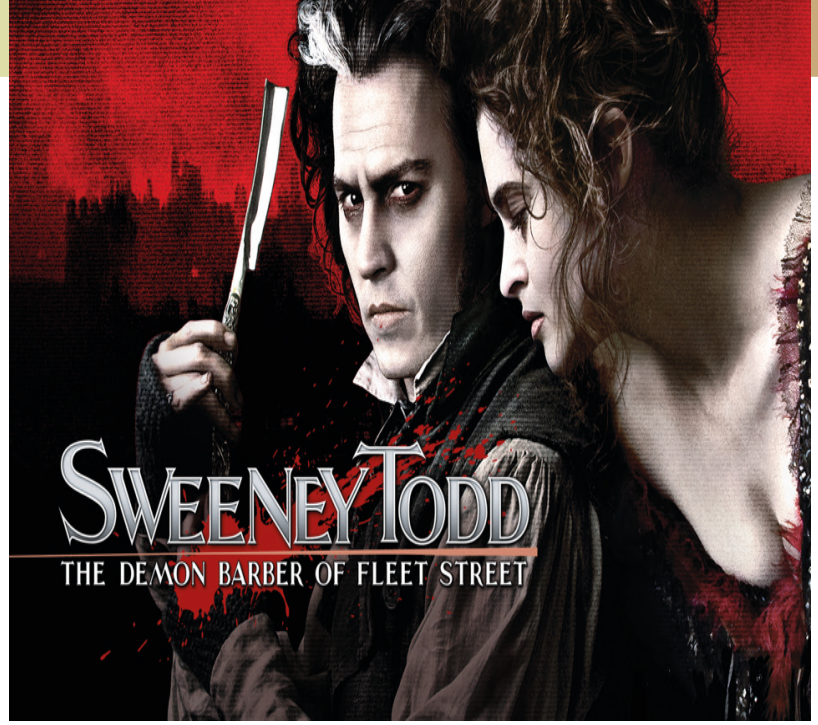
½ Porsiyon Meyve Yerine Geçer

KÜLTÜR YOLCULUĞU

Arş. Gör. Okan Anıl AYDIN

Sweeney Todd: The Demon
Barber of Fleet Street -
Sweeney Todd: Fleet
Sokağının Şeytan Berberi
(Tim Burton, 2007)

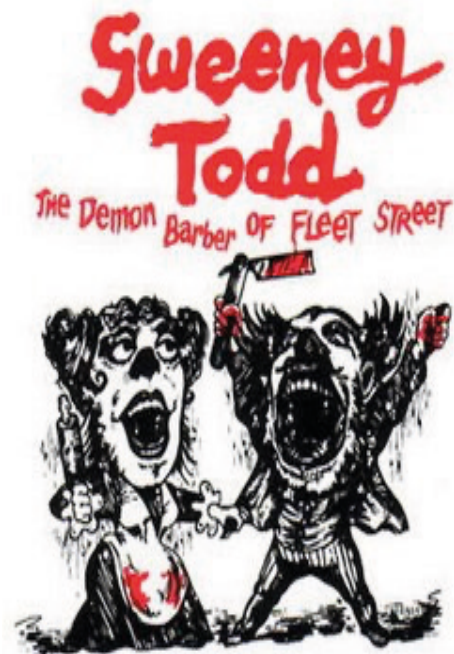

Filmde karısına göz koyan güçlü bir hakim tarafından haksız yere Avustralya'ya sürgün edilen Benjamin Barker ve onun acımasız iş ortağı ve sevgilisi Bayan Lovett'ın maceraları anlatılır. Barker, yıllar sonra karısı ve kızının intikamını almak için "Sweeney Todd" takma adıyla Londra'ya burada eskiden kendisine ait olan berber dükkânına geri döner. Amacı karısı Lucy'yi ve küçük kızını kurtarmak ve onu haksız yere hapse gönderen Yargıç Turpin'i öldürmektir. Filmin IMDB puanı 7,3'dür.

Filmin en sarsıcı sahnelerinden birinde geçen söz işe şöyledir:

"And I'll never see Johanna
No I'll never hug my girl to me – finished!
Alright! You sir, how about a shave?
Come and visit your good friend Sweeney.
You sir, too sir? Welcome to the grave.

I will have vengeance.
I will have salvation."

Kitap

Puslu Kıtalar Atlası (İhsan Oktay Anar ,1995)

Puslu Kıtalar Atlası yazarın ilk romanı olmasının yanında en çok okunan kitaplarından biridir. Kitapta postmodern anlatımla birlikte doğrusal olmayan bir anlatım mevcuttur. Konunun akıp gitmesiyle birlikte küçük küçük hikayelerle de desteklenmektedir. Osmanlı döneminde 17. Yüzyılda geçen kitap birçok farklı toplumsal konulara, kültürel ögelere ve hayatın kaotikliğine yer vermektedir.

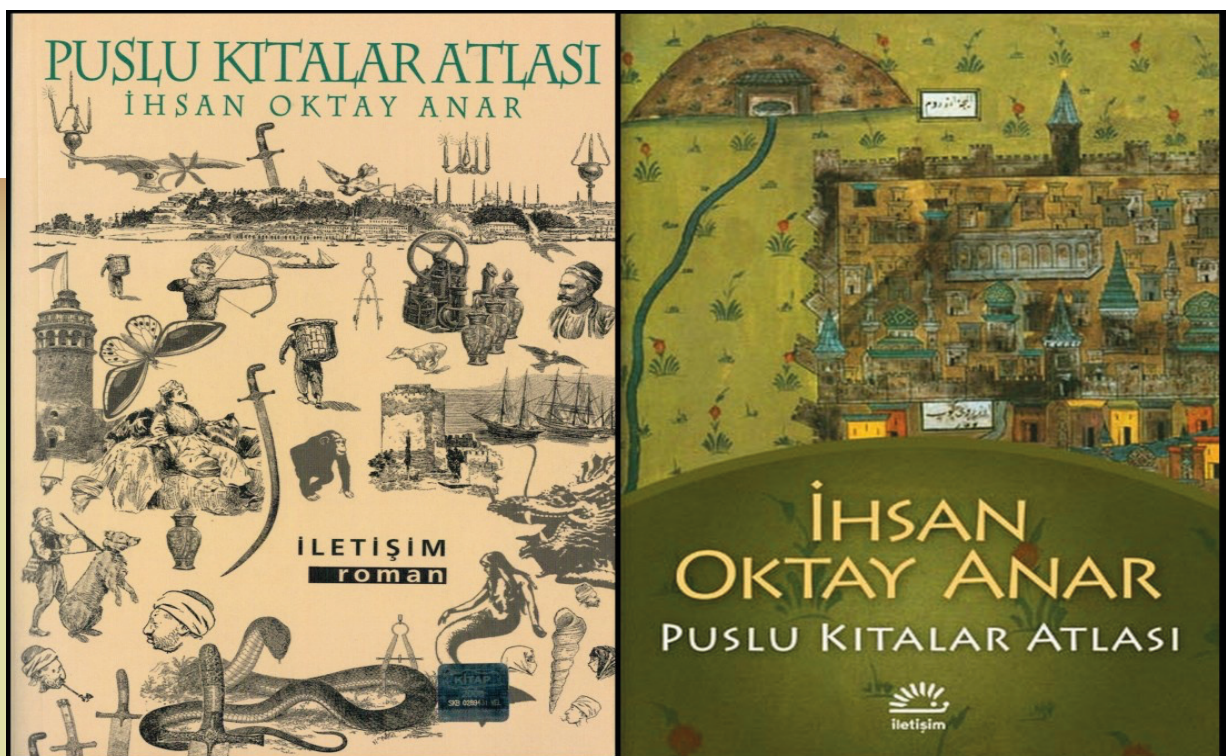
Karakterlerin başından geçen olayların bir akıştan ziyade arka planda kalması ve anlatım dilinin dikkat istemesiyle okunması uğraş istenmektedir.

Kitabın konusuna geldiğimizde ise 17. yüzyıl Osmanlı toplumunda Bünyamin karakterinin başından geçen olaylarla birlikte Dilenciler loncasının, Mehdi beklentisinin ve sürrealist bir sürü olayın çevresinde gerçekleştiği görülmektedir.

Kitaptan birkaç alıntı:

“Romanın içerisinde konuları birbirinden tamamen farklı olan küçük küçük hikâyecikler bulunur; bu hikâyeler zamanla tek bir noktada birleşir ve büyük resmi ortaya çıkarır. Romanın kara mizah yönü de bulunmaktadır. Dili oldukça akıcı olmakla birlikte, içerisinde eski dönemlerden kalma çok sayıda Türkçe sözcük yer almaktadır.”

"Çok şey biliyormuş gibi konuşuyorsun. Ancak fazlasıyla silik birisin. Ağzından çıkan sözler beni şaşırtıyor, sanki biri bu sözleri kulağına fısıldıyor gibi. Kimbilir, belki de birinden ilham alıyorsun."

Müzik

Game of Thrones - Suite & Rains of Castamere (The Danish National Symphony Orchestra, 2019)

The Danish National Symphony Orchestra tarafından yapılan bu orkestral müzik bir çok Game of Thrones dizi müziğini ardı ardına koyarak etkileyici bir müzik şöleni oluşturulmuştur. Müzik sırasında birçok duyguyu yaşamamanın yanısıra dizinin etkileyici sahnelerinde akla gelmesiyle tüyleriniz diken diken bir şekilde kendinizi kısmen de olsa eşlik etmeye çalışırken bulabilirsiniz. Orkestra tarafından çalınan bu müzikleri yazarı ise dizinin müzisyeni Ramin Djawadi'dir. Aşağıda çalınan müzikler sırasıyla gösterilmiştir. Hepsinin kendine özgü bir güzelliği olmasının yanısıra "Mhysa" en etkililerinden biri olduğu düşüncesindeyim.

Müzikteki çalınan sıralama:

0:00-4:23 Rains of Castamere

4:24-6:08 Game of Thrones Intro

6:11-8:17 Breaker of Chains

8:20-9:59 What is Dead May Never Die

10:00-11:19 Goodbye Brother

11:19-12:46: The Throne is Mine

12:50-14:20 Mhysa

14:20-16:13 The Children

Dinlemek İçin Erişim Linki: The Danish National Symphony Orchestra - (2019)

<https://www.youtube.com/watch?v=3pCGU3bIPEc>

Genç Werther'in Acıları (Johann Wolfgang von Goethe, 1774)

Genç Werther'in Acıları (Almanca: Die Leiden des jungen Werthers), 1774 yılında ve iki haftada yazılmış mektup romandır. Romanın piyasaya çıkmasının ardından hem pek çok intihar vakası ile karşılaşmış, hem de Almanya sokakları bir "Werther salgınına" uğrayarak, ortalığı mavi ceket, sarı pantolon giyen duygulu gençler istila etmiştir.

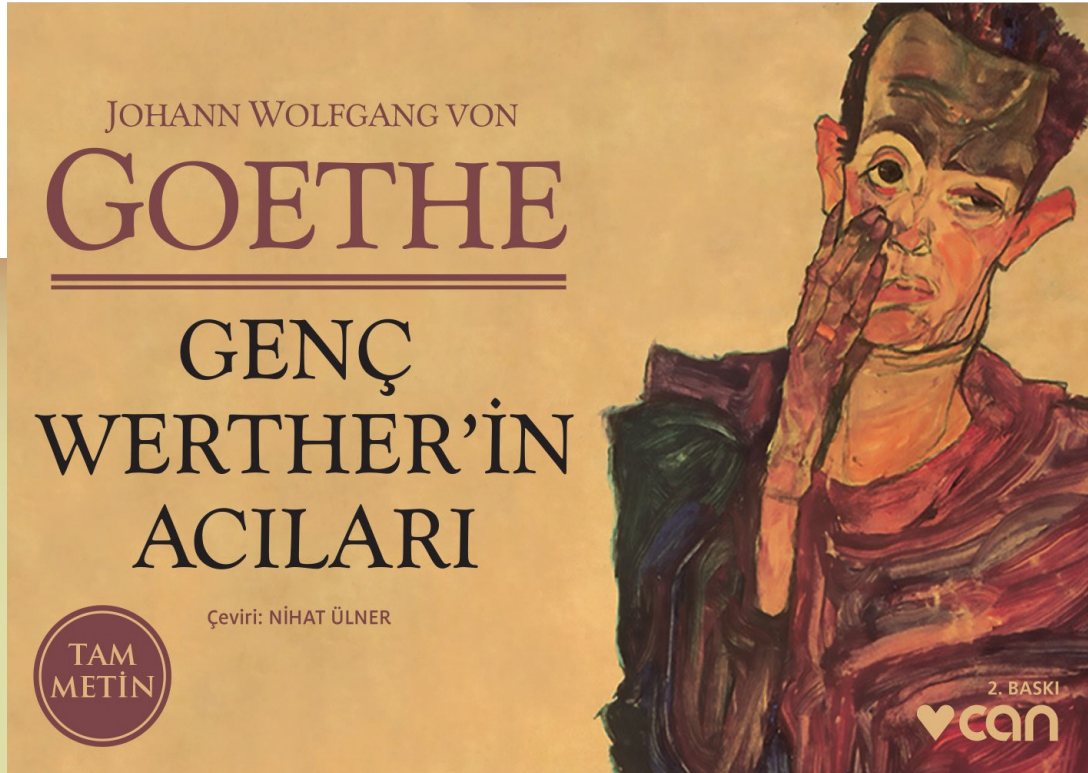
Kitabı başladığınızda hayatta nerede olacağını bilemeyen baş karakterimiz varlığının sebebi olarak zamanla nişanlı olan bir genç kadına tutunur. Bu tutulma kitap ilerledikçe ruh halini ve yaşantısını tam olarak sarmalayama ve ondan ayrı geçirilen her anın bitmesi gereken bir işkenceye dönüşmesiymiş gibi hissettirir. Okuyucu bu durumu sezinlesede elinden gelen tek bir şeyi yapmaya devam eder: Okur.

Kitaptan birkaç alıntı:

"Lotte'nin gönlünü kazanmasından korkacağım bir adam tanımıyorum. Ama o nişanlısından sıcak bir sevgiyle söz edince, bütün nişanları ve rütbeleri geri alınan, kılıcını teslim eden bir askere dönüyorum adeta."

"Gözüm kan görse ferahlayacağım zannediyordum. Belki yüz kez bıcağa el atıp, sıkışan kalbime soluk aldirmek istedim. Çatlayacak derecede koşturulunca daha kolay soluk alabilmek için dişleriyle damarlarından birini koparan cins atlar olduğunu anlatırlar. Ben de çok zaman böyle oluyorum. Damarlarımdan birini koparıp sonsuz bir hürriyete kavuşayım istiyorum."

"İnsan hayatta geçici bir yolcudur. Kendi varlığına en çok inandığı dostlarının hatırlarında ve gönüllerinde en çok izler bıraktığını sandığı yerde bile kalplerden silinir ve izleri kabolur. Hem de ne çabuk!"

Kült Sinema

Eternal Sunshine of the Spotless Mind - Sil Baştan (Michel Gondry, 2004)

Yönetmenliğini Michel Gondry'nin üstlenmiştir. Senaryosunu Michel Gondry, Charlie Kaufman ve Pierre Bismuth birlikte yazmıştır. Kaufman ve Bismuth En İyi Özgün Senaryo Akademi Ödülü'nü kazanmıştır. Filmin başrolünde Jim Carrey ve Kate Winslet yer almaktadır. Kirsten Dunst, Mark Ruffalo, Tom Wilkinson, Elijah Wood, Jane Adams ve David Cross da filmde rol almıştır.

Clementine Kruczynski (Kate Winslet) ile Joel Barish (Jim Carrey) bir kumsalda tanışır. Birbirlerinden çok farklıdırlar. Joel, içine kapalı ve mantıklı; Clementine, dışa dönük ve içgüdüleriyle hareket eden biridir. Birbirlerini severler. Sonra zamanla sorunlar başlar.

Ayrıca filmde Clementine'in saç renginin sürekli değişimi; ilişkideki süreyi ve duyguyu gösterir. İlk tanıştıklarında yeşil: ilişkilerinin yeni ve taze olduğunu, ilk başladıklarında kırmızı: sevgilerinin sıcaklığını ve giderek renginin solması bu ateşin giderek sönmesi ile turuncuya dönüyor. Son dönemlerinde ise mavi: daha soğuk, daha depresif bir renge boyuyor saçlarını.

Film boyunca hem eğlenceli hem de kasvetli bir hava aynı anda ve ahenkli bir şekilde verilmektedir. Çoğu sinemasevere göre en iyi aşk filmlerinden biri olsada bir o kadar da bilimkurgusuyla ve gerçekte hayali karıştırılacak kaotik konsuyla izleyicileri filme kitleyebilmektedir.

Filmin en sarsıcı sahnelerinden birinde geçen söz işe şöyledir:

"They lock eyes for a long moment: Clementine stone-faced, Joel with a worried, knit brow. Clementine cracks up.

Clementine: Okay.

Joel: Really?

Clementine: I'm not a concept, Joel. I'm just a fucked-up girl who is looking for my own peace of mind. I'm not perfect.

Joel: I can't think of anything I don't like about you right now.

Clementine: But you will. You will think of things. And I'll get bored with you and feel trapped because that's what happens with me.

Joel: Okay.

Clementine: Okay."

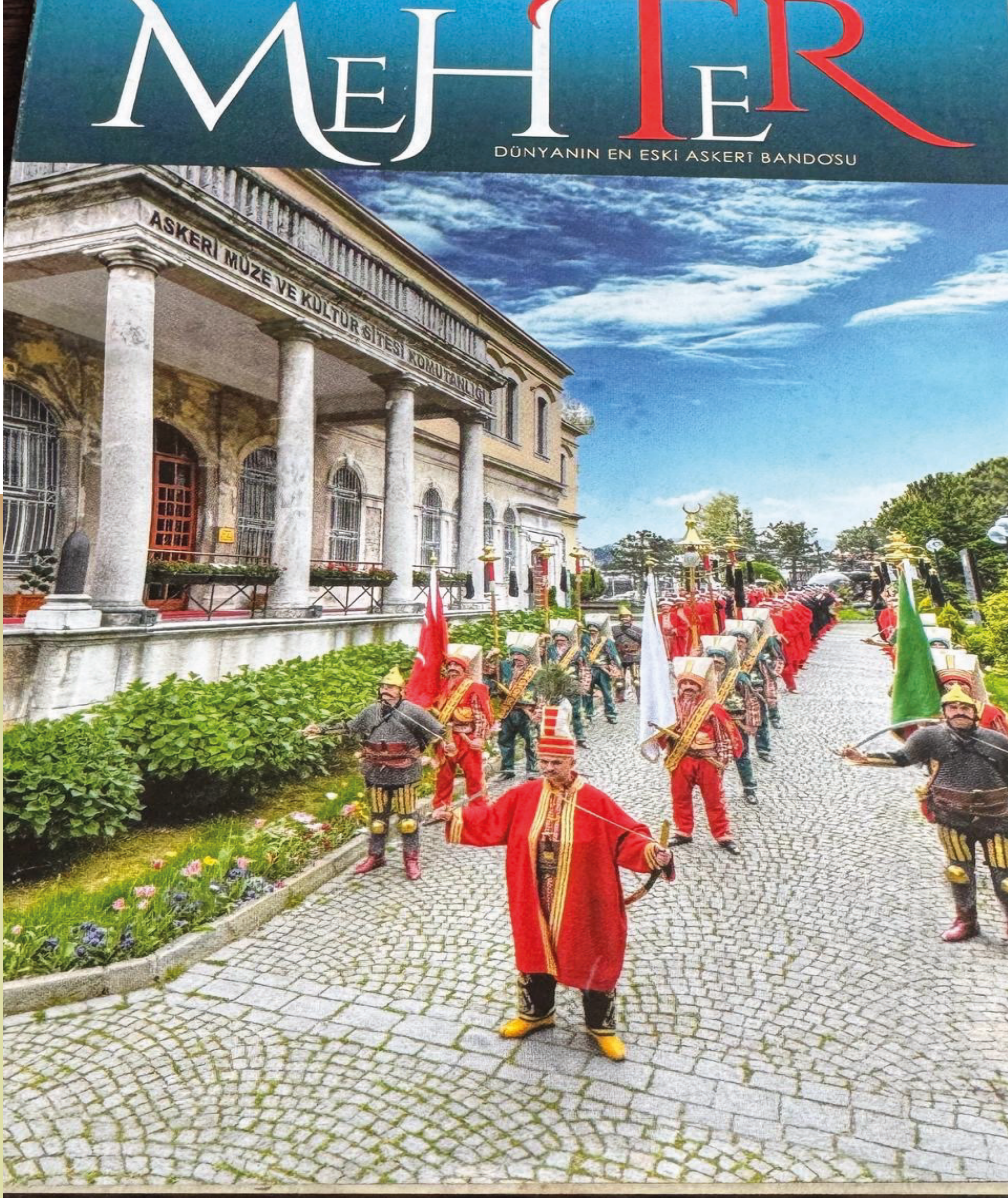
BUNLARI BİLİYORMUYDUNUZ?

MEHTER

Dünyanın en eski askerî bandolarından birisidir. Yalnız üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşur. Savaşta ordunun yürüyüş ritmini belirleme, askerleri savaşa yüreklendirme; barış zamanlarında ise saati duyurma, devlet töreni, eğlence gibi farklı işlevleri yerine getirmiş ve Osmanlı Devleti'nin sembolü olmuştur.

Selçuklular'dan Osmanlılar'a geçen askerî müzik geleneğinin bir parçası olan mehter teşkilatı, 1826 yılında Yeniçeri Ocağı ile birlikte ortadan kaldırılmış; 20. yüzyılda İstanbul Harbiye Askerî Müzesi'nde bir mehter takımı kurulması ile yeniden canlandırılmıştır.

Günümüzde Türkiye'de Askeri Müze Mehter Takımı'nın yanı sıra belediyelerin, polis teşkilatının, liseler ve ilköğretim okullarının bünyesinde yer alan mehter takımları ile düğün-sünnet törenleri, kutlama, açılış gibi etkinliklerde görev alan ticari amaçlı kurulmuş mehter takımları mevcuttur.

AYIN KONUĐU

1-Diyelim ki yeni bir toplum kurmaya karar verdiniz ve güzel bir ada keşfettiniz. Yerine koyduğunuz ilk kural ne olurdu? Doğayı ve çevreyi koruma adına kural koyardım.

2-İcat edilen buluşlardan hangisinin mucidi olmak isterdiniz? Tekerlek.

3-Geçmiş ya da gelecekte herhangi bir olaya şahitlik edebilecek olsanız hangi olayı seçerdiniz? Başka gezegende yaşama şahit olmak isterdim.

4-Bir kitap yazacak olsaydınız adı ne olurdu? Doğanın güzelliği.

5-Hayatınız hakkında bir film yapmış olsalardı sizi hangi aktörün/aktristin canlandırmasını isterdiniz? Angelina Jolie.

6-Sizi en iyi tanımlayan 5 kelime nedir? Doğacı, araştırmacı, yenilikçi, özgecil, azimli.

7-Ne tür bir yeteneėe sahip olmak isterdiniz? Enstrüman çalma yeteneği.

8-Kahramanınız kimdir? Annem ve Babam.

9-En sevdiėin yazar hangisidir? Reřat Nuri Güntekin.

10-Yaşadığınız yılların özeti hangi kelime olurdu? Yorucu ama anlamlı ve değerli.

Prof. Dr. Serap ÖZBAŞ

DÜNYADA FARK YARATAN DOKTORLAR

Bültenin bu bölümünde dünyada fark yaratan doktorlarımızdan en öne çıkanları tanıtmaya çalışacağız. Görselde tam liste olan doktorlarımızdan bu hafta Hipokratı tanıtmakla başlayacağız.

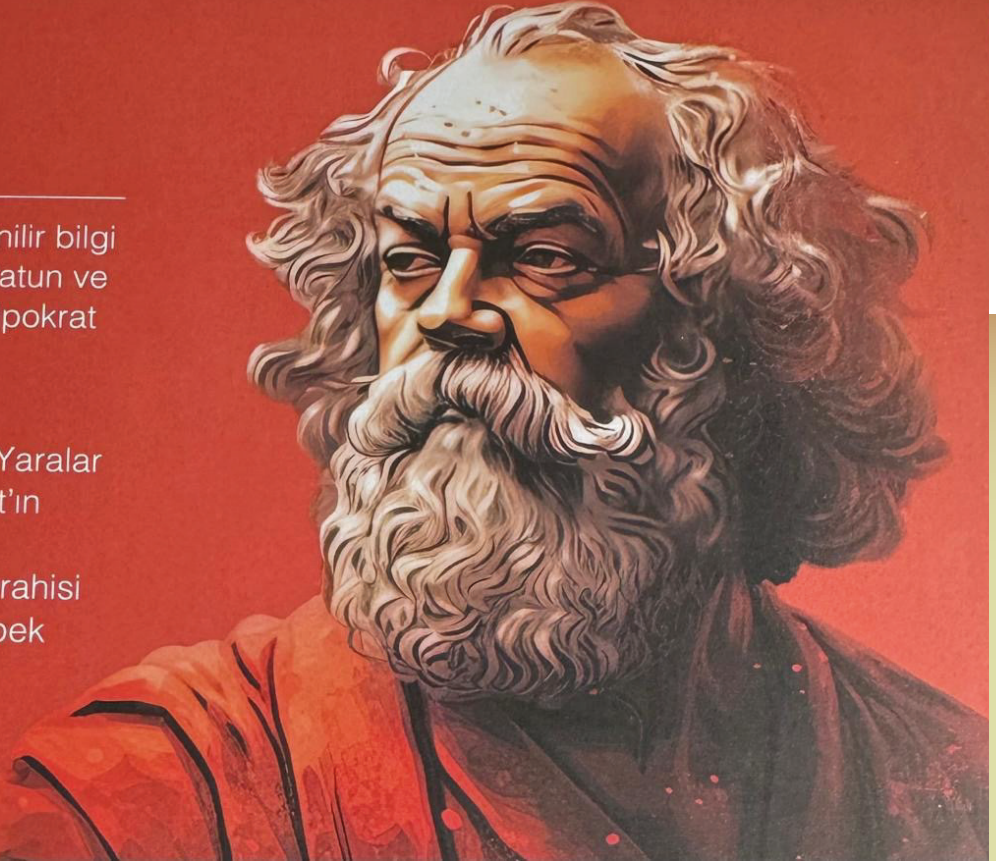

Hippokrates

M.Ö 460 - 377

Hipokrat hakkında en güvenilir bilgi kaynakları, iki çağdaşın (Eflatun ve Aristo) yazılı belgeleriyle, Hipokrat Külliyesi'dir.

- ★ Bu koleksiyonun en ilginç bölümlerinden biri "Baştaki Yaralar Üzerine" adını taşır. Hipokrat'ın bu bölümde anlattığı bazı ameliyatlar, bugün beyin cerrahisi alanındaki uygulamalardan pek farklı değildir.

KİM KİMDİR?

Ali Tevfik (SALİM) SAĞLAM
(Tbp. General)

Dr. Öğr. Üyesi İsmail SEÇER
Sağlık Yönetimi Bölümü

Ali Tevfik Salim; 27 Mayıs 1882 tarihinde İstanbul'da doğmuştur. Babası Sadaret Şifre Kalemi Müdürü Mehmet Salim Bey, annesi Nevber Hanım'dır. 1891'de Soğukçeşme Askeri Rüştîyesine girmiştir. Rüştîyeyi tamamladıktan sonra, babasının da teşvikiyle 2 Nisan 1894'de Çengelköy Tıbbiye İdadisi 'ne başlamış ve sınıfından 13'ncü olarak mezun olmuştur. Sonrasında Sarayburnu Demirkapı'daki Askeri Tıbbiye Okuluna geçmiştir.

Ali Tevfik Salim, Tıbbiye. Elbiselerini giyip, (6 Mart 1898) kılıcını kuşanmış olarak "Mektebi Tıbbiye-i Şahane "ye başladı. Tıbbiye 'deki imtihanları başarıyla verip 2 Eylül 1903'de sınıf üçüncüsü olarak diplomasını aldı ve Tabip Yüzbaşı rütbesiyle Rieder Paşa'nın yönetiminde kurulan Gülhane'ye başladı. Tevfik Salim asistanlık eğitimi sonrası, 1906'da Tıp Fakültesi'nde sınavla Süleyman Numan'ın yanına poliklinik asistanı ve daha sonra laboratuvar şefi oldu ve 1903'ten 1914 senesine kadar 11 sene onunla çalıştı

Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasına konmak için sabırsızlanan Avrupa devletlerin teşvikiyle 1912'de Balkan Savaşı başlayınca Tevfik Salim Selanik Redif Fırkası Sıhhiye Bölüğü Başhekimliğine tayin oldu, 10 Kasım'da Menzil Başhekimisi Salih Bey'i görmeye gittiğinde, hekim ihtiyacı nedeniyle Manastırda kalması emrini aldı. Doktor Abdullah'la birlikte hastalarıyla kaldılar. Telaş ve korku içindeki hastaları sakinleştirmeye çalıştılar.

19 Kasım'da kiliseler çanlarını çalmaya başladığında Belediye Reisi ve Müftü teslim olmak üzere Sırp Komutana gittiler. İşgal başladığında istek üzerine hastaneyi boşaltıp hastalarını İdadi Mektebi Hastanesi'ne naklettiler ve Bulgar Mektebi'ni Sırlara teslim ettiler. Sırp Komutan Corçoviç Cenevre Antlaşması uyarınca Türk sağlık personelinin serbest olduğunu, işi biten personelin memleketine dönebileceğini söyledi. Oluşan kabile 2 Aralık'ta yola çıktı. Tuna köprüsünü geçip Macaristan topraklarına girdiklerinde, bir buçuk ay süren korkunç felaketten canlarını kurtarmışlar ama asırlarca sahip olduğumuz koca bir ülkeye veda etmişlerdi.

Tevfik Salim, Harbiye Nazırı Sağlık İşleri Başkanı Besim Paşa'nın emri ile Karaburun Sıhhiye Bölüğü Hekimliğine tayin edildi. Burada bir hastanın bütün vücudunda

KİM KİMDİR?

kızamığa benzer döküntüler görüp hastalığın tifüs olduğunu anladı. O zamana kadar hiç tifüs görmemişlerdi ama klinik tablo şüpheye yer vermeyecek kadar açıktı. Bütün hastaneyi kontrol edince dört vaka daha buldular. Hastaneye yeni hasta kabul etmiyor ve geriye hasta göndermiyorlardı. Çok geçmeden Tevfik Salim de vücudunda kırıklık hissetmeye başladı. 18 Mart'ta ateşi 39°C'ye yükseldi ve döküntüler başladı. Doktor arkadaşları hemen İstanbul gönderilmesine karar verdi. Cağaloğlu'ndaki evine nakledildi. Hastalığı çok ağır geçti. Dalgın ve halsizdi. Ateşi 14 gün sürdü ve ancak bir ay sonra sokağa çıkabildi.

Tevfik Salim iyileştikten sonra Haydarpaşa Hastanesi Üçüncü İç Hastalıkları Kliniği'nde bu konuyu incelemeye, aydınlatmaya karar verdi. Bütün hastalarda kan kültürü, aglütinasyon, lökosit sayımı gibi testleri yaptılar. Bu sırada Neşet Ömer kendi kliniğinde yatan hastaları tifo diye takdim ediyor, bakteriyoloji 'ye etki ederek bu vakaların orduya tifo diye bildirilmesini sağlıyordu. Yeterli miktarda doküman topladıktan sonra fakülte dekanından izin alarak, Tıp Fakültesi büyük konferans salonunda "tifüs" konusunda bir konferans vereceğini duyurdu. Karşıt görüştekiler dahil herkesi davet etti. Neşet Ömer haksız olduğunu anladığı için konferansa gelmedi. Herkes dinlemeye gelmişti. Tevfik Salim vakaların klinik, serolojik özelliklerini iyice açıklayarak tezini savundu. Sonunda çok alkışlandı ve karşıt görüştekilerden kimse söz almadı. Haydarpaşa Hastanesi o günden sonra bu tip vakaları tifüs diye bildirmeye başladı.

Tevfik Salim, Birinci Dünya Savaşı başladıktan sonra ilk olarak İstanbul 2. Ordu Sıhhiye Reisi, 15 Şubat 1915'te ise Erzurum 3. Ordu Sıhhiye Reisi olarak görevlendirilmiştir. Sarıkamış Faciası'nın ardından, Erzurum ve çevresinde salgın hastalıklar başlamıştır. Dr. Tevfik Salim, "Büyük Harpte 3. Orduda Sıhî Hizmet" adlı eserinde Erzurum ve Erzincan vilayetlerindeki vahim tabloya, şu cümlelerle yer vermiştir: "...Erzurum, hasta, yaralı, zuafa (zayıf olanlar), firari, hülâsâ her çeşit erat akını karşısında kalmıştı. Sokaklarda, hanlarda, ahırlarda ölenler pek çoktu. Lekeli humma ve hummayı racia salgını en yüksek devresini bulmuştu. Sahra Sıhhiye Müfettişi Umumisi Süleyman Numan, lekeli tifodan yatıyordu. Ordu Komutanı Hafız Hakkı 3 Şubat 1915'te lekeli tifoya tutularak 13 Şubat'ta ölmüştü. Hekimlerin de cümlesi hastalanmış ve büyük bir kısmı ölmüştü. Erzurum hasta ve yaralıları istiâp edemediğinden Erzurum civarında Ilıca, Kân, İstavuk köylerine de zuafa ve hastalar doldurulmuştu. Buralarda müthiş bir sefalet hüküm sürüyordu. Ölen ve kalanın hesabı belli değildi. Salgınlar ahaliye de sirayet etmişti. Erzurum'da ahaliden günde 20-30 kişi ölüyordu... Bu aralık salgınlar Erzincan'da da artmış hastanelerde izdiham ziyadeleşmişti..." bahsedilen bu felaket tablosunu ortadan kaldırmak ve halk arasında lekeli humma olarak adlandırılan tifüs hastalığıyla mücadele edebilmek amacıyla Erzurum'da çalışmalara başlanmıştır. Tifüs (lekeli humma), hummâ-yı râcia (dönek humma) gibi bulaşıcı hastalıklarla mücadelede bit ve pirelerin imhası önem taşıdığından, cephelerde farklı dezenfeksiyon metotları uygulanmıştır. Sabit etüv ve tephirhânelerin (dezenfeksiyon evi) cephelere nakli mümkün olmadığı için bit ve pireli elbiseler tandır ve ekmek fırını gibi yerlerde dezenfekte edilmeye çalışılmış, daha sonraları seyyar buğu sandığı ve etüv makineleri kullanılmaya başlanmıştır. Bu faaliyetlerin dışında aşı uygulamalarıyla ilgili bir takım girişimlerde de bulunulmuştur. Kurmay Albay Sarıgüzelli Yusuf Ziya Bey'in başkanlığında, Dr. Tevfik Salim, Cerrahi Müşaviri Haydar (Draman), Tıbbi Müşavir Tevfik İsmail (Karagümrük), Dr. Fahri (Urdağ), Bakteriyolog Dr. Server Kamil ve Fikri Bey'in katıldığı toplantıda, ateşli hastaların kanlarından elde edilen serumların koruyucu olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Dr. Tevfik Salim, 15 Mart 1915'te bizzat kendisinin hazırladığı aşığı, gönüllü beş hekim ile karargâh subaylarından dört

KİM KİMDİR?

kişiyi tatbik etmiştir. Diğer yerlerde yapılan denemelerden sonra alınan olumlu sonuçlar üzerine, aşı uygulaması genelleştirilmiştir. Elde edilen neticeler Dr. Tevfik Salim tarafından Almanca yayınlanmış hatta Alman ordusu da askerlerine bu aşığı yapmıştır. Birçok askerin hayatını kurtarmasına rağmen yakın arkadaşı tarafından aşının insan sağlığına zarar verdiği iddiasıyla ihbar edilen Dr. Tevfik Salim, Divân-ı Harp'te yargılanmış ve beraat etmiştir.

Mütarekenin en acı günlerinde cepheden dönen ve çalışmaları dillere destan olan Tevfik Sağlam, Tıp Fakültesi'nde derslere başladı. Aynı zamanda Süleyman Numan Paşa'nın emriyle Rumeli ve İstanbul Mıntıkları Sıhhiye Müfettişliği görevine de atandı. Terhis edilmiş askerler ve göçmenlerin, Bandırma'dan geçerek İstanbul'a gelişlerinde kullanılacak tren ve vapur istasyonlarında doğabilecek salgın hastalıklarla mücadele ve gerekli tedbirlerin alınmasıyla görevlendirilmişti.

Tıbbiyede öğrencilerin zevk ve heyecanla dinlediği bir dersinde, top sesleri sınıfı karıştırdı. Herkes pencerelere doluştu. Kalabalık bir donanmanın limana doğru ilerlediğini gördüler. Mütareke imzalanmış ve düşman gemileri İstanbul'u işgale gelmişti. Koca İmparatorluğun düştüğü hal karşısında hepsini hüznün sardı, gözleri doldu.

Tevfik Salim birden sakin ve bilgi hazinesi bir hocadan vatansever ve cesur bir askere dönüştü. "Efendiler, ordusu asla mağlup olmamış bir milletin çocuklarısınız, Çanakkale'de aylarca ateş ve ölüm saçan ve sizin büyüklerinizi korkutup yenemeyen, arzuladığı bugüne o yoldan kavuşmayan bu donanmanın, bugünkü kuru gürültüsü sizi telaşlandıramaz ve her halde bu yaygarayı koparanların içindeki hakiki asker ve mert ruhlu olanları sevindiremez" sözleriyle tepki gösterdi. Öğrencilerin telaşını anında tepki ve direniş duygusuna dönüştürerek dersine devam etti. İstanbul işgal altında ve Türk Ordusu hemen hemen dağılmış bir haldeydi. İleride Türkiye'nin bir ordusu olup olamayacağı bile belli değildi.

Fakültedeki öğretim hayatı uzun sürmedi. Mustafa Kemal Samsun'a çıkmış, Kurtuluş Savaşı bayrağını açmış ve memleket çocuklarını kendi safında göreve çağırmıştı. Kısa süre içinde Gülhane öğretim üyelerinin tamamına yakını Millî Mücadele'ye katılmak üzere Anadolu'ya geçti. Tevfik Salim 19 Ekim 1921'de İnebolu üzerinden Anadolu'ya geçip, yıllarca kahramanlıkla savunduğu vatanın Kurtuluş Savaşı'nı yapanlar arasına katıldı.

İstanbul'un geri alınmasıyla birlikte Gülhane'de askeri doktor eğitimine devam etti. Bu dönemdeki Gülhane hocalarının hepsi, Birinci Dünya Savaşı'nda Ordu'da önemli sağlık görevlerinde bulunmuş, en iyi askeri doktorlardı. Klinik öğretimin yanında genç askeri doktorlara en iyi eğitimi verebilecek bilgi, tecrübe ve birikime sahiptiler.

Kendine teklif edilen Askeri Sağlık Başkanlığı görevini hemen kabul etti. Bütün başarılarının ardındaki prensibine uyarak, büyük sorumluluk yükleyen bu görevden de en iyi sonucu almak için, düşündüğü programı en kısa zamanda hazırlayarak Baş komutana sundu. Ankara'da Sarı Kışla Mevki Hastanesi'nde (Bugün Dışkapı'da bulunan Mevki Asker hastanesi) dahiliye uzmanı olarak göreve başladı. Savaş sonuna kadar hastalarının müşahedelerini kendi alarak, vizitelerini yaparak, örnek herhangi bir doktor gibi zevkle çalıştı. Bu davranışı, Kurtuluş Savaşı sonunda İstanbul'a döndüğü zaman, Gülhane Askeri Tatbikat Mektebi Müdürü olarak da büyük başarıya ulaşmasını sağladı. Bu inanış ve iradeyle bütün Gülhane arkadaşlarını ve klinik öğrencilerini etrafına topladı ve değerli elemanları yeni çalışma alanlarına yöneltti. Tevfik Sağlam'ın en büyük özellikleri olan sürükleyici ve inandırıcılığı, derin bilgi ve insanlık karakteri kendisine ölçsüz bir güven sağlamıştı. Nerede olursa olsun ilmine, kliniğine, kürsüsüne ve memleketine hudutsuz sevgisi olan bir insandı. Tevfik Sağlam'a işgal altında yanmış yıkılmış Gülhane'yi 1923'te tekrar diriltme, kısa sürede

KİM KİMDİR?

tarihine layık büyük bir ilim merkezi haline getirme mucizesini gösterme imkânını işte bu sevgi vermişti. 1923 yılında Gülhane Hastanesi Dahiliye Kliniği Profesörlüğü'ne ve aynı hastanenin Başhekimliği'ne döndü. 1923 – 1927 arası, yeni kurulan Cumhuriyet'te zayıflamış Tıp Fakültesi yanında, dünyada Türk hekimliğini temsil eden Gülhane'nin şerefli ve parlak dönemi oldu.

Tevfik Salim 31 Ağustos 1927'de generalliğe terfi etti ve ikinci kez Millî Savunma Bakanlığı Ordular Sıhhiye Dairesi Başkanlığı görevine atandı. Bu rütbedeki görevi bir yıldan kısa sürdü. Bu kısa süreye büyük bir eser sığdırdı. Ankara Cebeci Askeri Hastanesi'ni yenileyip düzenlemesi ve orada mütevazı bir Gülhane nüvesi meydana getirmiş olmasıdır. Bu hareket Ankara tıp hayatında bir devrim olmuştur. Kurulmasında Tevfik Sağlam'ın büyük payı olan bu müessese, 1945'de kurulacak olan Ankara Tıp Fakültesi'nin çekirdeğini oluşturmuştur.

Tevfik Sağlam Sıhhiye Reisliği 'ne fakülteden bir yıl izin alarak gitmişti. Askerlikten emekliliğini isteyerek kürsüsüne döndüğü zaman, Müderria Meclisi'nin parlak bir kararı ile karşılaştı. "Bir yıl izin olamaz, bu kadar süre kürsüden ayrılan, istifa etmiş sayılır." dediler ve Tevfik Sağlam'ı üniversite dışında bıraktılar. Tevfik Sağlam Paşa'nın toplam 36 yıl, iki ay ve yedi günlük askerlik hizmeti sonrası emekliliği; 24 Kasım 1927 tarihinde onaylanmış ve 20 Kasım 1928 tarihinde emekli maaşı bağlanarak ordu ile ilişkisi kesilmiştir.

"Ben her vakit Gülhane'deyim, Gülhane'de kalacağım, çünkü insan Gülhane'ye bir defa girer fakat ondan hiçbir vakit çıkmaz ve çıkamaz"

Tevfik Sağlam Hoca yukarıdaki sözü 1927 yılında Gülhane'den emekli olduğunda yapılan törende dile getirmişti. Bu sözün içindeki anlam, ruh ve bağlılık hocanın Gülhane'de yaptığı konuşmalar ve Gülhane için yazdığı yazıların hepsinde güçlü olarak hissedilir. Aradan bunca yıl geçmesine rağmen bu söz tüm Gülhanelilerin gönül bağına ışık tutmuştur.

1928 yılında 1219 sayılı Tıp Meslekleri Uygulamalarına Dair Yasa çıkartıldı. Yasanın 14. Maddesinde; doktorların meslek, onur ve menfaatleriyle ilgili sorunları ele alma ve mesleki etik kurallara aykırı tutumları değerlendirme, hekimler arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözmeye çalışma amacıyla Etibba Odası (Tabipler Odası) kurulması kararı vardı. İstanbul Kırklareli, Edirne, Tekirdağ, Kocaeli, Bilecik, Zonguldak ve Bolu illerini kapsayan 3. Bölge Etibba Odasının ilk başkanı ve kurucusu olan Dr. Tevfik Sağlam Paşa, fakültedeki çalışmalarının yanı sıra doktorların bir araya gelmesini ve dayanışmasını sağlayacak çalışmalara başladı. Dört yıl gibi kısa bir süre sonra, 1933 yılında, bugünkü Tabip Odası'nın olduğu binayı satın aldı. Buradaki çalışmaları yıllarca devam etti.

Bilime çok büyük önem veren ve Tevfik Sağlam'ın bilimselliğine güvenen Mustafa Kemal Atatürk, bir kongreye katılmak üzere Fransa'ya gidecek olan Tevfik Sağlam ve eşi Naile Vesile Hanım'a diplomatik pasaport verilmesini bizzat kendi imzasıyla onayladı.

Atatürk 1933 yılında İstanbul'da Darülfünun'u kaldırarak yerine İstanbul Üniversitesini kurduktan sonra Tevfik Sağlam, Tıp Fakültesi'nde Ordinaryüs Profesör ve ilk Tıp Fakültesi Dekanı olarak görev yaptı. Ağustos 1933- Temmuz 1934 tarihleri arasında görevde kaldı.

Eski dostu ve arkadaşı olan Sağlık Bakanı Dr. Refik Saydam, hocadan memleketin daha fazla faydalanabilmesi için, Haydarpaşa'da yeni açılacak olan Numune Hastanesi Dahiliye Kliniği Şefliğini kabul etmesini istedi. Tevfik Sağlam bu teklifi kabul ederek, Haydarpaşa Numune hastanesinde, iç hastalıklarında çalıştı. Yeni klinikte; bir yandan gençleri memlekette birer ekol yaratan değerler olarak yetiştirirken, bir yandan da yeni hamleler peşindeki modern tıp fakültesiyle ciddi ve

KİM KİMDİR?

onurlu bir ilim ve araştırma yarışına girdi. Tıp öğrencilerine çatısı altında en rahat öğrenme ve çalışma imkanlarını verdi. Burada 11 yıl görev yaptı.

1940 hocanın üniversiteye tekrar dönüş tarihi oldu. Fakülte Profesörler Kurulu, 1934'de kapatılan 3. Dahiliye kürsüsünü tekrar kurmaya ve kürsü başına da Tevfik Sağlam'ı getirmeye karar verdi. Emeklilik tarihi olan 27 Mayıs 1952'ye kadar üniversitede çalıştı.

Tevfik Sağlam, ilimde yabancı taklitçiliğiyle mücadele eden bir insandı. Tesadüfen eline geçirdiği ülkede pek bulunmayan yabancı dergileri okuyup, oradaki yenilikleri kendine mal edenlere tahammül edemezdi. İmkanları geniş ve literatür takibi kolay olanların, maddi veya idari zorluklar yüzünden mahrum olanlara üstünlük taslamasından hoşlanmazdı. Kürsüsünde kurduğu zengin kütüphane ile herkese okuma imkânı sağladı.

Yaşamı zorluklarla savaşmakla geçen Tevfik Sağlam'ın tek arzusu, bu klinikte çalışma hayatının sonuna kadar kalmak ve ilmi ideallerini gerçekleştirme fırsatı bulmaktı. Yapıcılığı gibi araştırmacılığında da sabırlı, cesur, ilme ve tecrübelerine inanan, hesaplarına güvenen bir insandı. Araştırmacılığının sırrı "İlimde, dün bulunan kadar basit hiçbir şey yoktur, fakat yarın bulunacak kadar güç bir başka şey de düşünülemez." prensibine inanmış olmasıydı. Mantıklı, yararlı ve gerçekçi her isteği kabul eder, desteklerdi.

İkinci Dünya savaşı sırasında tifüs tekrar hortladı. Aşı bulunmuş, önce hastalanmış bitlerle hazırlanmış, daha sonra yumurtalara ekilerek yeni bir aşı metodu geliştirilmişti. Yetkililer hükümet tabipliklerinden gelen istatistiklerdeki tifüs verilerinin ciddiyetinin farkında değildi. Dr. Tevfik Sağlam Paşa, üyesi olduğu Yüksek Sağlık Şurası'nda, 1. Dünya Savaşında gördüklerinden örnekler vererek şura üyeleri ve Bakanlıktakilerin dikkatini çekti. Dünyada kullanılan aşılardan getirilmesi ve aşı yapan Enstitülerimizde hazırlanmaya başlanmasında ısrar etti. Bakanlık, istemedi, razı oldu. Gülhane ve Refik Saydam Merkez Hıfzısıhha Enstitüsünde birer Tifüs Laboratuvarı kurularak aşı hazırlanmasına; bütün orduya, halka ve yurt dışına gideceklerle tatbik edilmesine karar verdi. Böylelikle Türkiye 2. Dünya savaşının o korkunç salgınına karşı koyabildi.

Üniversitedeki bu ortamda, 1943'te Tevfik Sağlam, Sağlık Bakanlığı veya Üniversite Rektörlüğünden birini seçme teklifiyle karşılaştı. Hocanın aradığı şey, artık her türlü idari görevlerden uzak, bu ilim yuvasında huzurla çalışmaktı. Bütün mazeretleri reddedilince, aktif politikayı hiç düşünmediği için İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünü kabul etmek zorunda kaldı. Çok sevdiği sevgili dostu (daha sonra Tevfik Sağlam'ın evinde hayat gözlerini yuman) Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in emri ve Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün onayı ile 11 Ağustos 1943 tarihinde İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'ne atandı.

Rektörlük görevinden sonra mesleki yaşamını fakültede sürdüren Tevfik Sağlam; 1951 yılında Türkiye'de ilk kez bir Fizyoloji Kürsüsünün (Akciğer Hastalıkları) açılmasına öncülük etti. Bu klinik sonradan Cerrahpaşa'ya taşınarak genişletildi. Çapa'daki üçüncü Dahiliye Kliniği'ne bağlı Anatomi-Patoloji binasının üstüne, eşi merhum Naile Sağlam'ın parasal desteğiyle "Naile Sağlam Tüberküloz Araştırma Enstitüsü" kuruldu.

27 Mayıs 1952'de 70 yaşında, vatan görevini hakkıyla yapmış insanların huzuru içinde şahane bir ayrılış konuşması yaparak üniversiteden ayrıldı. Bir insanın yaşamı süresince bir kuruma olan bağlılığının ve yararlarının örneğini vererek veda etti. Ayrılış törenine İsmet İnönü, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel, İstanbul ve Ankara Üniversiteleri profesörleri, öğrencileri ve sevdikleri katıldılar. Tevfik Sağlam'ın üniversite ve meslek hayatı alkışlar ve gözyaşlarıyla son buldu

KİM KİMDİR?

1952’de yaş haddinden İstanbul Tıp Fakültesi’nden ayrıldıktan sonra, çocukları olmadığı için hem eşi hem de çocuğu gibi, canından çok sevdiği hayat arkadaşı Naile Hanım öldükten sonra yaşam Tefvîk Sağlam Hoca için pek kolay olmamıştı. Kimseye üzüntüsünden bahsetmez ve her hafta eşinin mezarını ziyaret ederdi. Sabırla yalnız yaşamayı öğrenen Tefvîk Sağlam yalnızlığını hissetmemek için kendini fazlasıyla işine verdi. Üniversitede yenilikler yaratan Tefvîk Sağlam, üniversite dışında da çalışmalarına devam etti. Verem Savaşı Teşkilatı, UNESCO Türkiye Milli Komitesi, Türkiye Halk Sağlığı Eğitimi Teşkilatı gibi kuruluşlarda çalışarak, yetmiş yaşından sonrada üretken olunabileceğini, vatana hizmet edilebileceğini gösterdi. Tefvîk Sağlam Paşa, 11 Temmuz 1963 sabahı 81 yaşında vefat etti. Türkiye yeri kolay doldurulamayacak bir değerini kaybetmişti. Tefvîk Sağlam; büyük bir doktor, filozof, bilime inanmış bir hoca, asker olarak başarılı bir sağlık yöneticisi ve büyük bir vatanseverdi. Atatürk’e, ilkelerine ve devrimlerine yürekten inanan, Cumhuriyetin oturmasına emek verenlerden biriydi.

Cenaze töreninde Üçüncü Ordu Komutanı Orgeneral Refik Tulga’nın konuşması, hocanın “hayatımdaki en mesut devre” diye tanımladığı Üçüncü Ordu Sıhhiye Reisliği görevini bir kez daha hatırlamak açısından oldukça önemlidir.

Üçüncü Orduyu, Anadolu’yu ve nihayet Türkiye’yi Çar ve Kral ordularının imhasından kurtaran insan şimdi Şanlı Sancağıımıza sarılı tabutu önünde eğildiğimiz bu kutsal varlıktır.

Bir hafta evvel Erzurum’dan hareket ederken İstanbul’a gelmeyi planlamamıştım. Fakat beni, içimdeki bir duygu, bu şehre doğru yöneltiyordu. Şimdi; huzurunda eğildiğim bu mukaddes ölünün tabutu önüne beni sevk eden ve irademe hükmeden kuvveti tahlil edebiliyorum. Bu; O’nun kurtardığı Üçüncü Ordunun erlerinin minnet ve şükranıdır.”

Tefvîk Sağlam’ın, yaşamı boyunca onların insana değil tersine insanın onlara değer katabileceğine inandığı tüm ünvanlardan, ödüllerden, varlıklardan arınmış olarak dünyayı terk ettiğinde ülkesi ve halkına bıraktığı miras şüphesiz bunca yıl sonra hala yaşıyor.

!

!

Bu Sayının İçeriğine Katkıda Bulunanlar

SBF Dekanı Prof. Dr. Dünder Okan YILLAR

Prof. Dr. Serap ÖZBAŞ

Doç. Dr. Gülay TAMER

Dr. Öğr Üyesi İsmail SEÇER

Öğr. Gör. Sinem ERDİN

Arş. Gör. Okan Anıl AYDIN

Arş. Gör. Filiz SOYSAL

Arş. Gör. Ali İLEZ

KÜNYE

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Prof. Dr. Dünder Okan YILLAR

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Esra KARACA

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi Hamiyet KIZIL

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

BÜLTEN EKİBİ

Doç. Dr. Gülay TAMER

Editör

Arş. Gör. Okan Anıl AYDIN

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Filiz SOYSAL

Editör Yardımcısı